

DZIENNIK URZĘDOWY WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

Katowice, dnia 12 marca 2025 r.

Poz. 1729

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NPII.4131.1.138.2025 WOJEWODY ŚLĄSKIEGO

z dnia 6 marca 2025 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 ze zm.)

stwierdzam nieważność

uchwały Nr XII/139/2025 Rady Miasta Chorzów z dnia 30 stycznia 2025 r. o zmianie uchwały Nr XXXV/600/2021 Rady Miasta Chorzów z dnia 27 maja 2021 r. w sprawie wprowadzenia regulaminów korzystania z gminnych obiektów użyteczności publicznej o charakterze sportowo-rekreacyjnym zarządzanych przez Miejski Ośrodek Rekreacji i Sportu w Chorzowie, w części określonej w pkt 13 załącznika nr 1 do uchwały, jako sprzecznej z art. 40 ust. 2 pkt 4 ustawy o samorządzie gminnym, dalej jako „ustawa”.

Uzasadnienie

Na sesji w dniu 30 stycznia 2025 r. Rada Miasta Chorzów podjęła uchwałę Nr XII/139/2025 o zmianie uchwały Nr XXXV/600/2021 Rady Miasta Chorzów z dnia 27 maja 2021 r. w sprawie wprowadzenia regulaminów korzystania z gminnych obiektów użyteczności publicznej o charakterze sportowo-rekreacyjnym zarządzanych przez Miejski Ośrodek Rekreacji i Sportu w Chorzowie, dalej jako: „uchwała”. Mocą analizowanej uchwały Rada dokonała zmiany uchwały Nr XXXV/600/2021 Rady Miasta Chorzów z dnia 27 maja 2021 r. w sprawie wprowadzenia regulaminów korzystania z gminnych obiektów użyteczności publicznej o charakterze sportowo-rekreacyjnym zarządzanych przez Miejski Ośrodek Rekreacji i Sportu w Chorzowie polegającej na:

1. zmianie Regulaminu korzystania z obiektu – lodowisko, Chorzów ul. Graniczna 92, który otrzymał brzmienie jak w załączniku nr 1 do uchwały;
2. przyjęciu Regulaminu korzystania z obiektu – boisko do koszykówki, Chorzów ul. Filarowa, stanowiącego załącznik nr 2 do uchwały.

Uchwała została doręczona organowi nadzoru w dniu 4 lutego 2025 r.

W ocenie organu nadzoru przedmiotowa uchwała jest w części niezgodna z prawem.

Zgodnie z art. 40 ust. 2 pkt 4 ustawy organy gminy mogą wydawać akty prawa miejscowego m.in. *w zakresie zasad i trybu korzystania z gminnych obiektów i urządzeń użyteczności publicznej*. Uchwała podjęta na podstawie tego przepisu stanowi akt prawa miejscowego, co stawia przed organem ją stanowiącym szczególne wymogi w zakresie formułowania norm prawnych. Zgodnie z art. 94 Konstytucji RP akty prawa miejscowego obowiązujące na obszarze działania organów samorządu terytorialnego mogą być stanowione wyłącznie na podstawie i w granicach upoważnień zawartych w ustawie, co jest równoznaczne z koniecznością formułowania norm prawnych uchwały ściśle w granicach upoważnienia ustawowego, bez redagowania w niej takich przepisów, które by te granice przekraczały. Podstawą aktu normatywnego o zewnętrznym oddziaływaniu – aktu prawa miejscowego – jest jego umocowanie w upoważnieniu ustawowym, czego konsekwencją jest realizacja przez organ stanowiący określonej normy kompetencyjnej ze ścisłym

uwzględnieniem wytycznych zawartych w tym upoważnieniu. W wyroku z dnia 26 maja 1992 r. Naczelny Sąd Administracyjny podkreśla, że rady gmin stanowiące akty prawa miejscowego zgodnie z art. 40 ust. 2 ustawy o samorządzie gminnym winny treść swoich regulacji dostosować ściśle do zakresu przyznanego im upoważnienia i przysługujących im kompetencji, wynikających z ich zadań, a w razie wątpliwości co do zakresu tego upoważnienia wyjaśnić te wątpliwości przez zastosowanie wykładni zawężającej (sygn. akt SA/Wr 310/92, publ. „Współnota” 1993, nr 2, s. 21). Ustawodawca, wskazując w ramach art. 40 ust. 2 pkt 4 ustawy, iż rada gminy zobowiązana jest określić zasady i tryb korzystania z gminnych obiektów i urządzeń użyteczności publicznej, wyznaczył czytelną granicę powierzonych kompetencji. Oznacza to, że uchwała, która jest aktem prawa miejscowego, nie może zawierać postanowień, które wykraczają poza treść tego przepisu.

Dodatkowo należy zaznaczyć, że z treści art. 7 Konstytucji RP wynika, że organy władzy publicznej działają na podstawie i w granicach prawa. Wskazany powyżej przepis Konstytucji RP stanowi jedną z podstawowych zasad działania organów administracji publicznej czyli zasadę praworządności. Zgodnie z nią organ wykonujący kompetencję prawodawcy zawartą w upoważnieniu ustawowym, jest obowiązany działać ściśle w granicach tego upoważnienia. Przekroczenie kompetencji przez Radę przy podejmowaniu ww. uchwały powinno być traktowane jako istotne naruszenie prawa, skutkujące nieważnością uchwały w zakresie, w którym przekroczone przyznane kompetencje.

W analizowanej uchwale Rada Miasta wykroczyła poza zakres delegacji ustawowej z art. 40 ust. 2 pkt 4 ustawy w pkt 13 załącznika nr 1 do uchwały, który stanowi Regulamin korzystania z obiektu – lodowisko, Chorzów ul. Graniczna 92. W kwestionowanej regulacji Rada przyjęła: *Konsekwencją nie stosowania się do zapisów regulaminu lub poleceń obsługi będzie wyproszenie z lodowiska, a jeśli zajdzie taka potrzeba, wezwanie służb porządkowych.*

W pojęciu „zasady i tryb korzystania z gminnych obiektów i urządzeń użyteczności publicznej” nie mieści się uregulowanie jakichkolwiek sankcji za nieprzestrzeganie wprowadzonych w regulaminie zasad (w tym również za niewykonywanie poleceń obsługi, które stanowi jedną z zasad korzystania z obiektu). Rada Miasta nie może zatem stanowić o możliwości wyproszenia z obiektu osoby, która nie stosuje się do regulaminu. Zaznaczyć również należy, że przepisy regulaminu nie mają charakteru porządkowego. Tylko wówczas samodzielnie mogłyby stanowić podstawę do ingerencji policji lub innej służby porządkowej, oczywiście w granicach jej ustawowych uprawnień (zob. wyrok NSA z dnia 12 marca 2024 r., sygn. akt III OSK 1465/22, wyrok WSA w Gliwicach z dnia 10 czerwca 2024 r., sygn. akt III SA/Gl 329/24, publ. CBOSA).

Reasumując, uchwała w części określonej w pkt 13 załącznika nr 1 wykracza poza zakres delegacji ustawowej z art. 40 ust. 2 pkt 4 ustawy, co daje skutek konieczności stwierdzenia nieważności tej części uchwały.

Powyżej opisane uchybienie należy zaliczyć do kategorii istotnych naruszeń prawa. Za istotne naruszenie prawa uznaje się uchybienie prowadzące do skutków, które nie mogą być tolerowane w demokratycznym państwie prawnym. Istotne naruszenie prawa powoduje, że akt pozostaje w wyraźnej sprzeczności z określonym przepisem prawnym, a sprzeczność ta jest oczywista, bezpośrednia, i wynika wprost z porównania treści przepisu z ocenianą regulacją. Chodzi tu o wady kwalifikowane, z powodu których cały akt lub jego część nie powinien wejść w ogóle do obrotu prawnego. W takiej sytuacji konieczne jest stwierdzenie nieważności aktu, czyli jego wyeliminowanie z obrotu prawnego z mocą *ex tunc*, co powoduje, że dany akt, czy jego część nie wywołuje skutków prawnych od daty jego podjęcia (zob. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 7 marca 2017 r., sygn. akt II SA/Wa 2197/16, wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Olsztynie z dnia 24 stycznia 2019 r., sygn. akt II SA/Ol 859/18, wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gdańsku z dnia 9 stycznia 2019 r., sygn. akt II SA/Gd 693/18; CBOSA).

Przepis art. 91 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym stanowi, iż uchwała lub zarządzenie organu gminy sprzeczne z prawem są nieważne. O nieważności uchwały lub zarządzenia w całości lub w części orzeka organ nadzoru w terminie nie dłuższym niż 30 dni od dnia doręczenia uchwały lub zarządzenia, w trybie określonym w art. 90.

Mając powyższe na uwadze, stwierdzenie nieważności uchwały Nr XII/139/2025 Rady Miasta Chorzów z dnia 30 stycznia 2025 o zmianie uchwały Nr XXXV/600/2021 Rady Miasta Chorzów z dnia 27 maja 2021 r. w sprawie wprowadzenia regulaminów korzystania z gminnych obiektów użyteczności publicznej

o charakterze sportowo-rekreacyjnym zarządzanych przez Miejski Ośrodek Rekreacji i Sportu w Chorzowie – w części określonej na wstępie, należy uznać za uzasadnione i konieczne.

Pouczenie:

Stwierdzenie nieważności uchwały, zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa, w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach, za pośrednictwem Wojewody Śląskiego, w terminie 30 dni licząc od dnia doręczenia rozstrzygnięcia.

z up. Wojewody Śląskiego
Zastępca Dyrektora Wydziału Nadzoru Prawnego

Iwona Andruszkiewicz